

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Antoni
Nazwisko: Bogusz
Miejsce urodzenia: Kucze Duże
Data urodzenia: 23-04-1893
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Emilia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Antoni Bogusz został aresztowany 11.02.1949 przez Wydział III WUBP Białystok jako podejrzany o współpracę z organizacją Narodowe Zjednoczeni Wojskowe (NZW). Sprawa ewidencyjna rejestrowana pod nr. 82/48 ew. W związku z brakiem dowodów, ww. został zwolniony z aresztu 18.02.1949.	Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	
Akta kontrolno-śledcze WUBP Białystok w sprawie Antoniego Bogusza. Zatrzymany 13.06.1946 przez WUBP Białystok jako podejrzany o udzielanie pomocy oddziałowi NZW pod dow. Stanisława Grabowskiego ps. "Wiarus". Przetrzymany w Areszcie Śledczym WUBP Białystok, 23.06.1949 przeniesiony do Więzienia Karno-Śledczego w Białymstoku. Śledztwo przeciwko ww. wszczęto 22.06.1949, zakończono 20.07.1949 postanowieniem o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej. Antoni Bogusz wraz z aktem oskarżenia przekazany został 1.08.1949 do Wojskowej Prokuratury Rejonowej (WPR) w Białymstoku. Postanowieniem WPR Białystok z 8.08.1949 o częściowej zmianie i zatwierdzeniu aktu oskarżenia, ww. został oskarżony o to, że we wrześniu 1948 na terenie wsi Kucze Duże, gm. Jedwabne "mając wiarygodną wiadomość" o pobycie zbrojnego oddziału "nie doniósł natychmiast o tym władzy powołanej do ścigania przestępstw".	Materiały o sygn. KSL-6659 zniszczono 3-4.01.1990. Wpis na podstawie materiałów kartoteczno-ewidencyjnych.	

Akta sądowe Wojskowego Sądu Rejonowego (WSR) w Białymstoku w sprawie karnej Antoniego Bogusza. Wyrokiem WSR Białystok z 30.08.1949 ww. został uznany winnym tego, że we wrześniu 1948 we wsi Kucze Duże gm. Jedwabne "mając wiarygodne wiadomości o pobycie w jego mieszkaniu" uzbrojonych członków oddziału Stanisława Grabowskiego ps. "Wiarus" zaniechał "natychmiast donieść o tym władzy powołanej do ścigania przestępstw". Za powyższe skazany na 3 lata więzienia. Wyrok uprawomocnił się z dniem 7.09.1949. Antoni Bogusz 6.11.1949 osadzony został w CW we Wronkach, skąd 20.06.1950 przetransportowany do OPW w Potulicach. Postanowieniem WSR Białystok z 16.03.1951 zwolniony warunkowo z odbywania pozostałej części kary. Antoni Bogusz został zwolniony z Więzienia w Potulicach 3.04.1951. Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 30.10.1997 (II AKz 252/97) stwierdzono nieważność wyroku WSR Białystok z 30.08.1949 (Sr. 479/49) w stosunku do A. Bogusza. Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, "iż Antoni Bogusz swoim zachowaniem, które stało się przyczyną jego skazania realizował własne przekonania polityczne będące zaprzeczaniem ówczesnego totalitarnego ustroju państwowego ograniczającego suwerenność Polski. Swoją postawą i czynnym działaniem wspierał ludzi i organizacje walczące o niepodległy byt Państwa Polskiego. Taką organizacją był Narodowy Związek Wyzwoleńczy - NZW, w skład którego wchodziło ugrupowanie Stanisława Grabowskiego »Wiarusa«. Ustalono, iż ten oddział wielokrotnie kwaterował u rodziny Boguszków otrzymując z ich strony pomoc w postaci pożywienia i zapewne o innym szerszym charakterze".

IPN Bi 212/2766 (Sr. 479/49, II AKz 252/97).

Sprawa obiektowa prowadzona przez MSW Warszawa w latach 1949-1952 dotycząca rozpracowania i planowanej likwidacji zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego ps. "Wiarus", a następnie chor. Kazimierza Wieczorkiewicza ps. "Ordon". W dokumencie z 16.12.1951 podpisanym przez St. Referenta Sekcji I Wydz. I Dep. III i skierowanym do Naczelnika Wydziału I Dep. III MBP dotyczącym pracy z siecią informacyjną i dokonanymi werbunkami w sprawie oddziału "Wiarusa" znajduje się informacja, iż 9-10.10.1951 PUBP Łomża aresztował 28 współpracowników oddziału "Wiarusa". Wśród aresztowanych znajdował się Antoni Bogusz, który następnie został zwolniony 11.10.1951 z powodu braku dowodów.

IPN Bi 011/22/4 (161/IV/E-H), materiały kartoteczno-ewidencyjne.